

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/679/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519207945
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519207945.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, o zaplatenie 294,56 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 294,56 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 294,56 € od 20.08.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcom rozsahu žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76,64% proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 02.12.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 296,56 €, spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,04% denne a úrok z omeškania vo výške 0,4% ročne zo sumy 294,56 € od 20.08.2018 do zaplatenia, tak že tento úrok a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 400,- € a odo dňa nasledujúceho po dni v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 400 €, len 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 294,56 € do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 38,94 € a trovy tohto konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 15.12.2017 (správne 14.12.2017 - poznámka súdu), na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 400,- €, ktorý sa zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 36,82 € v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára dohodnutého v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania pri splátke č. 5 o viac ako tri mesiace. Vzhľadom na to, že bola s omeškaním splácania splátky č. 5 o viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka okamžitú splatnosť úveru. V súlade s § 53 ods. 9 Obč. zák. došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok dňa 19.08.2018. Žalovaná suma predstavuje sumu 294,56 €, keďže žalovaný dosiaľ uhradil len sumu 147,28 €. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa čl. 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04% denne zo sumy 294,56 € od 20.08.2018 do zaplatenia a podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj na úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú RPMN naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z. z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Žalobca

si uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,40% p. a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím rozhodcovského konania. Žalovaný nereagoval. V nadväznosti na to si uplatňuje voči žalovanému náklady v sume spolu 38,94 €. Na základe uvedeného žalobca žiada aby súd vyhovel návrhu a zaviazal žalovaného na plnenie v zmysle tejto žaloby.

3. Súd zaslal žalovanému žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie dňa 08.01.2020. Zásielka adresovaná žalovanému sa vrátila súdu ako nedoručená späť s uvedením dôvodu „adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote.“ Následne bol pobyt žalovaného zisťovaný dopytom na obec, v ktorej má žalovaný trvalý pobyt, avšak bezúspešne.

4. Následne súd žalobu s prílohami žalovanému doručil postupom podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

5. Podľa ust. § 297 CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- €.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000,- €, súd v zmysle ust. § 297 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.06.2020 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, oznámením o zosplatnení a ostatným spisovým materiálom, a na ich základe zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca uzatvoril dňa 14.12.2017 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 400,- €, ktorý sa zaviazal splácať v 12-tich mesačných splátkach po 36,82 €, pri ročnej úrokovej sadzbe 18,78%, RPMN 20,39%, priemerná RPMN 14,01%, odplata 18,78% ročne. Celková čiastka, ktorú mal v súvislosti s úverom zaplatiť 441,84 €, celkové náklady spotrebiteľa 41,84 €, počet platieb 12, dátum splatnosti prvej splátky 15.01.2018, termín konečnej splatnosti úveru 15.12.2018.

9. Žalovaný sa s úhradou zameškaných splátok dostal do omeškania až o tri mesiace, preto žalobca pristúpil k okamžitej splatnosti úveru ku dňu 19.08.2018, žalovaný vykonal úhrady vo výške 147,28 € pred podaním žaloby. Žalobca tak žiada zaplatiť sumu 294,56 € spolu s príslušenstvom a trovami tohto konania.

10. Z predloženého prehľadu platieb súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 147,28 €, pričom mu bolo poskytnutých 400,- €.

11. Oznámením o zosplatnení zo dňa 29.07.2018 žalobca žalovanému oznámil, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 5, 6, 7, ktoré je povinný ako dlžník uhrádzať. Suma omeškaných splátok činí 110,46 € a aktuálne omeškanie na najstaršej splátke je 75 dní. V prípade, ak sa žalovaný dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok si bude môcť žalobca uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie (pokiaľ už neboli v plnom rozsahu uplatnené). Žalovaný stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinný zaplatiť naraz. Ak tak neurobí, žalobca bude oprávnený vymáhať celý dlh s príslušenstvom cestou súdneho, prípadne rozhodcovského konania.

12. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba,

ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu^{1b} a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

14. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

17. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných

prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

22. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu za naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

23. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

25. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.12.2017 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, žalobca má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, je teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonáva v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a

žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 14.12.2017 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

31. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 36 mesiacov pri sume 400,- € - 20,39% ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

32. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finanční Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrťrok 2017 zmluvná splatnosť nad 6 do 12 mesiacov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,28%. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2-násobok 13,28% ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 26,56%. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (20,39%) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu, preto je výška odplaty v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Súd tiež zmluvu preskúmal s poukazom na ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úverov v čase uzavretia zmluvy a konštatuje, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom.

33. Zákomom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

34. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 02.12.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 400,- €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobca v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

37. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/19, sp. zn. 3Co/228/2019, sp. zn. 9Co 280/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn./ 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

38. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 19.08.2018 pre nezaplatenie najneskôr splátky splatnej v mesiaci 05/2018 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.05.2018 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Žaloba bola doručená tunajšiemu súd dňa 02.12.2019, teda včas. Súd konštatuje, že v danom prípade nárok žalobcu vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčaný.

39. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver v celkovej sume istiny 400,- €. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi sumu 147,28 € (podľa prehľadu splátok a úhrad). Vzhľadom na to, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti v súlade so zákonom a zároveň výška odplaty je v súlade so zákonom, je žaloba dôvodná čo do zaplatenie sumy 294,56 € ako súčet neuhradených splátok, ktoré boli žalobcom zosplatnené.

40. Čo sa týka náhrady nákladov spojených s mimosúdny uplatnením pohľadávky v sume 38,94 €, súd ju žalobcovi nepriznal. Žalobca žiada priznať tieto náklady, odôvodňujúc tým, že žalovanému zaslal viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier, pred začatím súdneho konania, žalovaného opakovane vyzval formou zaslania krátkych textových SMS správ alebo telefonicky prípadne osobne. Súd v tomto smere uvádza, že žalobca súdu predložil len tzv. oznámenie o zosplatnení a iné upomienky ani dôkaz o zaslaní SMS správ či telefonickom, alebo osobnom kontakte súdu nepreukázal. Výšku nákladov odôvodnil tým, že sa rovná jednému úkonu advokátskej tarify v zmysle advokátskej vyhlášky. Súd považuje túto výšku nákladov zo strany žalobcu za v rozpore s dobrými mravmi, pretože nie je preukázané, že táto výška nákladov bola vzniknutá na strane žalobcu alebo na strane právneho zástupcu, pričom náklady na prípadné poštovné alebo SMS služby či telefonické rozhovory nemohli dosiahnuť takúto sumu (pri zohľadnení známych cien poštových doručovateľov resp. telekomunikačných operátorov) a súd upozorňuje, že do tejto sumy sa nesmú premietnuť náklady na mzdy zamestnancov, náklady na prevádzkové priestory a iné náklady, ktoré ním žalobca aj mohol pokryť, nakoľko z tohto jednoznačne vyplýva dojem, že žalobca svoje podnikateľské riziko spojené s poskytovaním úverov prenáša na spotrebiteľa, pričom ani nedokladoval, čo je obsahom jednotlivých týchto poplatkov (aké konkrétne náklady v akej sume mu vznikli) a ani nepreukázal ich skutočné doručenie žalovanému. Na základe uvedeného súd v tejto časti o zaplatenie nákladov spojených s mimosúdny vymáhaním pohľadávky žalobu zamietol.

41. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

42. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať náležitosti, vyžadované u každého právneho úkonu v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, teda musí byť určitá a zrozumiteľná, inak je neplatná.

43. V danom prípade žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené, a v ktorých spotrebiteľ zmluvné podmienky nemôže ovplyvniť, čo platí aj pre zmluvné pokuty, ktoré žiada žalobca od žalovaného zaplatiť. Znenie zmluvnej pokuty, uverejnené v bodoch 8.1 - 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere sú také komplikované, neprehľadné, že pre priemerného spotrebiteľa sú absolútne nepochopiteľné, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa, a sú preto neplatné. Totižto, podľa znenia daných úverových podmienok, žalobca má nárok na zmluvnú pokutu vo výške 14,60% ročne z dlžnej sumy, plus úrok z omeškania z dlžnej sumy „napasovaný“ na daný prípad tak, aby spolu neprekročili priemernú RPMN naposledy zverejnenú pre vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov a súčasne neprevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády 87/1995 Zb., a pokiaľ táto sankcia prevýši výšku poskytnutého úveru, žalobca bude požadovať iba zákonný úrok z omeškania. Svojim spôsobom tak žalobca obchádza zákon, keď zmluvnú pokutu spolu s úrokmi omeškania skrýva pod sankcie za omeškanie a vo svojej podstate si navyšuje úrok z omeškania na trojnásobok zákonného úroku z omeškania t. j. 15% ročne, pričom zákonný úrok z omeškania činil v tomto prípade 5% ročne z dlžnej sumy, a dopúšťa sa teda nekalej obchodnej praktiky. Z týchto dôvodov súd žalobcovi zmluvnú pokutu nepriznal.

44. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania stanovuje vykonávací predpis.

45. Vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.. Podľa ust. § 3 tohto nariadenia, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako zákonom ustanovená úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

46. V zmysle vyššie uvedeného súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré činia 5% ročne od 20.08.2018, keďže žalovaný je s plnením peňažného dlhu v omeškaní.

47. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe žalobcu v časti vyhovel a zaviazal žalovaného, aby žalobcovi zaplatila sumu 294,56 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 294,56 € od 20.08.2018 do zaplatenia. V prevyšujúcom rozsahu (náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, zmluvná pokuta) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

48. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP k mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol úspešný v časti zaplatenia dlžnej istiny a neúspešný v časti náhrady nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky a v časti zaplatenia zmluvnej pokuty, celkovo tak bol úspešný v rozsahu 76,64% (rozdiel úspešnosti žalobcu - 88,32% a neúspešnosti žalobcu - 11,68%), preto žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76,64% proti žalovanému. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).